

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17CoCsp/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319200290
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319200290.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a Mgr. Miloša Koleka, v spore žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpená Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Ventúrska 16, 811 01 Bratislava, IČO: 47 234 547, proti žalovaným 1) Q.E. F.E., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, a 2) U.B. F.B., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX O. XXX, obaja zastúpení Občianske združenie Právna pomoc poškodeným, Janka Kráľa 12, Lipany, IČO: 50 951 947, o zaplatenie sumy 9.646,90 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 10Csp 5/2019-71 zo dňa 2.10.2019 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvoinštančnému súdu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol. Žalovaným v 1/ a 2/ rade priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. O výške náhrady trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, kde sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaných zaplatiť mu sumu 9.646,90 eur s úrokmi vo výške 15,10 % ročne z jednotlivých súm a úroky z omeškania vo výške 8,05 % ročne z presne špecifikovaných súm. Uplatnili si trovy konania.

Prvoinštančný súd zistil, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Cetelem Slovensko, a.s., uzatvorila dňa 19.9.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 11.842 eur. Žalovaní sa zaviazali úver vrátiť, zaplatiť dohodnuté úroky a poplatky a ďalšie povinnosti dohodnuté v zmluve. Úver bol žalovaným poskytnutý vo výške 11.842 eur pri fixnej výške úrokovej sadzby 15,10 % ročne, RPMN predstavovala 16,19 %, priemerná RPMN bola vo výške 12,29 %. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver v 120 mesačných splátkach po 191,78 eur s tým, že splatnosť mesačnej splátky bola ku dňu 15-temu v mesiaci. Prvá mesačná splátka bola splatná dňa 15.1.2013, konečná splatnosť úveru bola dohodnutá tak, že konečná splatnosť úveru v zmluve bude oznámená klientovi písomne po poskytnutí úveru. Celková čiastka dlhu k zosplateniu bola 23.013,60 eura. Žalovaní v prospech žalobcu uhradili celkovo čiastku 7.513,05 eur. Žalobca oznámil mimoriadnu splatnosť úveru listom zo dňa 10.2.2016, pretože žalovaní nesplácali úver riadne a včas. Splatnosť bola vyhlásená k 2.2.2016, kedy boli žalovaní vyzvaní na úhradu sumy 11.226,90 eur.

V priebehu konania zástupca žalovaných vzniesol námietku premlčania. Prvoinštančný súd v prejednávanej veci aplikoval ust. § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka, ďalej § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 2, § 504 a § 506 Obchodného zákonníka. Keďže daný zmluvný vzťah strán sporu má spotrebiteľský charakter, vychádzal aj z ust. § 52 ods. 1, 3, 4, podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5 a 9 Občianskeho zákonníka, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka. V prejednávanej veci prvoinštančný súd aplikoval aj ust. § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z.,

§ 9 ods. 2 tohto zákona, § 11 ods. 1 tohto zákona a vychádzal aj z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

V súvislosti s posúdením námietky premlčania prvoinštančný súd vychádzal z ust. § 54a Občianskeho zákonníka, § 875v Občianskeho zákonníka a § 100, § 101 a § 103 OZ.

Mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere. Prvoinštančný súd skôr, než vo veci meritórne začal konať, zaoberal sa otázkou, resp. okolnosťou, či žalobca si uplatňuje nárok z premlčaného dlhu, resp. či takémuto nároku je možné poskytnúť ochranu. Dospel k záveru, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu zmluvy o úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaným bol poskytnutý úver vo výške 11.842 eur, ktorý sa zaviazali žalovaní splácať v 120 mesačných splátkach vo výške 191,78 eur. Žalovaní riadne svoj dlh nesplácali, preto z dôvodu neplnenia záväzkov žalovaných pôvodný veriteľ ku dňu 2.2.2016 vyhlásil splatnosť celého úveru. K tomuto momentu boli preukázateľne žalovaní po dobu dlhšie ako 3 mesiace v omeškaní so splácaním splátky splatnej dňa 15.10.2015. Preto prvoinštančný súd pri aplikácii ust. § 54a Občianskeho zákonníka dospel k záveru, že nárok je premlčaný. Keďže právny predchodca žalobcu celý dlh zosplatnil dňa 2.2.2016. Žaloba bola podaná na súde dňa 19.3.2019, teda za účinnosti ust. § 54a Občianskeho zákonníka. Podľa prvoinštančného súdu splátky podľa zmluvy sú zročné k 15. dňu kalendárneho mesiaca. Právny predchodca žalobcu dlh zosplatnil k 2.2.2016. Napriek tomu, že v oznámení zo dňa 10.2.2016 o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru presne nešpecifikoval, od omeškania ktorej splátky odvodil právo okamžitej úhrady celého dlhu, z ust. § 53 ods. 9 OZ nesporne vyplýva možnosť vykonať právo zosplatnenia až po trojmesačnom omeškaní so splatením príslušnej splátky, a preto v danom prípade k zosplatneniu došlo v dôsledku omeškania so splatnou splátkou najneskôr dňa 15.10.2015, keďže od jej splatnosti do 2.2.2016, kedy bola vyhlásená pohľadávka z úveru za predčasne splatnú, uplynuli viac, ako 3 mesiace. Pôvodný veriteľ toto právo využil v súlade s § 53 ods. 9 OZ, žalovanú na túto možnosť upozornil. Podľa § 103 OZ plynie premlčacia doba celého zosplatneného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prejednávanej veci išlo o splátku splatnú 15.10.2015, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanému. Trojročná doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 15.10.2018. Nároky na úroky a úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu, ako záväzok hlavný. Keďže žaloba bola podaná až dňa 23.1.2019 (pozn. odvolacieho súdu - v bode 19. prvoinštančný súd tvrdí, že žaloba bola podaná 19.3.2019), v tom čase už bol nárok premlčaný. Prvoinštančný súd poukázal na podporu svojho názoru na obdobnú prax odvolacieho súdu a iných krajských súdov.

Keďže prvoinštančný súd posúdil nárok žalobcu za premlčaný podľa § 54a Občianskeho zákonníka, tento nárok už nie je možné vymáhať, a preto súd žalobu zamietol.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP. V danom prípade žalovaní sa stali úspešnou stranou v spore, a preto im bola priznaná náhrada trov konania voči žalobcovi.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie prvoinštančnému súdu. Prvoinštančný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca sa domáhal v prejednávanej veci úhrady nezaplatenej časti pôžičky, úrokov, úrokov z omeškania. Žalovaní sa zaviazali zaplatiť žalobcovi dlh riadne v splátkach. Prvoinštančný súd posúdil uplatnený nárok za premlčaný. Žalobca sa s názorom prvoinštančného súdu nestotožňuje, pretože premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka žalobca uviedol, že ide o zákonné ustanovenie, ktoré predstavuje právo veriteľa, nie povinnosť veriteľa na zosplatnenie dlhu v celej výške. Ak by veriteľ nevyužil svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, premlčacia doba by plynula každej splátke samostatne.

Ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka stanovuje podmienky, za akých môže veriteľ uplatniť svoje právo na zosplatnenie celej pohľadávky, t.j. až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním splatnej splátky. Uvedené ustanovenie však nemajú žiaden vplyv na premlčanie a plynutie premlčacej doby. Do momentu predčasného zosplatnenia dlhu, teda do 2.2.2016 sa jednotlivé mesačné splátky premlčujú samostatne a až ku 2.2.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky splatné po 15.2.2016. V tejto súvislosti žalobca poukázal aj na existujúcu súdnu prax. Keďže právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 2.2.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovanej splatný v celom rozsahu,

nasledujúci deň, t.j. 3.2.2016 veriteľ mohol svoje právo vykonať prvý raz. Žalobný návrh bol podaný na súd 21.1.2019 (pozn. odvolacieho súdu - v tejto veci ďalší dátum podania žaloby), teda podľa § 101 Občianskeho zákonníka si nárok žalobca uplatnil v trojročnej premlčacej dobe minimálne v rozsahu splátok zosplatnených k 2.2.2016. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobca sa nestotožňuje s názorom prvoinštančného súdu. Uplatnil si trovy konania.

4. K odvolaniu zaujali písomné stanovisko žalovaní v 1/ a 2/ rade. Žalovaní sa v celom rozsahu stotožňujú s rozhodnutím prvoinštančného súdu, trvajú na svojom stanovisku, podľa ktorého v súlade s § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Jedným z atribútov civilného sporového konania a právneho štátu je zásada právnej istoty, teda že strana konania môže očakávať, že jej spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou. Na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia žalovaní poukázali na rozhodnutia odvolacieho Krajského súdu Trenčín vo veci 5Co 16/2018 a 6Co 75/2018. Žiadali, aby žaloba bola v plnom rozsahu zamietnutá.

5. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne. Prvoinštančný súd v prejednávanej veci nemal náležitým spôsobom zistený skutkový stav a právne závery prvoinštančného súdu sú predčasné.

6. Prvoinštančný súd skôr, než sa začal zaoberať meritórnym prejednaním veci, skúmal, či nárok žalobcu z pohľadu § 54a Občianskeho zákonníka, s použitím ust. § 875v Občianskeho zákonníka a ust. § 103 Občianskeho zákonníka, § 100 a 101 OZ je alebo nie je premlčaný.

Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, ktoré zákonné ustanovenie platí od 5.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ust. § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom, alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 879v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začatej pred účinnosťou tohto zákona sa dokončí podľa doterajších predpisov. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami prvoinštančný súd ustálil, že je potrebné sa zaoberať, či právo uplatnené žalobcom je alebo nie je premlčané už s poukazom na tú skutočnosť, že žaloba bola podaná na súd dňa 21.1.2019, teda v čase, kedy zákonné ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka je možné v tomto konaní podľa § 879v OZ aplikovať.

Prvoinštančný súd zistil, že medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu spotrebiteľskej úverovej zmluvy, kde plnenie bolo dohodnuté v splátkach mesačne po 191,78 eur, s tým, že splátky sú zročné do každého 15. dňa v mesiaci od 15.1.2013, kde spolu bolo dohodnutých 120 mesačných splátok.

Pre posúdenie aplikácie ust. § 54a Občianskeho zákonníka je potrebné posúdiť naplnenie podmienok premlčania podľa § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Pre správnu aplikáciu ust. § 103 Občianskeho zákonníka je potrebné zistiť, či aj naďalej existuje povinnosť oboch dlžníkov (pozn. odvolacieho súdu - tu prvoinštančný súd považoval za dlžníka len jednu osobu, nevedno ktorú) platiť dlh v splátkach podľa § 103 veta prvá OZ, alebo či došlo k riadnemu a platnému zosplatneniu dlhu vo vzťahu k obojmu dlžníkom a v takom prípade sa aplikuje ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka.

7. Pokiaľ nie je riadne dohodnuté inak a strany sporu si dohodnú plnenie povinností dlžníka v splátkach, každá splátka nadobúda splatnosť osobitne. Preto oprávnenie veriteľa požadovať splatné plnenie sa tak vždy vzťahuje len na konkrétnu splátku. Každá splátka sa v takom prípade premlčuje inak, premlčacia lehota podľa § 101 Občianskeho zákonníka je trojročná a plynie pre každú splátku osobitne. Lehota sa počíta odo dňa nasledujúceho po splatnosti príslušnej splátky.

8. Ak však je dlh dlžníkovi riadne zosplatnený, v danom prípade zosplatnenie by malo nastať vo vzťahu k obojmu dlžníkom, v takom prípade pre určenie režimu premlčania platí ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka. K riadnemu zosplatneniu spotrebiteľského úveru v danom prípade dôjde podľa zákona tak,

že veriteľ splní podmienky vyplývajúce z ust. § 53 ods. 9 OZ, keď právo na zosplatnenie si veriteľ uplatní najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splatením splátky a zároveň upozorní spotrebiteľov v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Obidve podmienky musia byť splnené súčasne. V opačnom prípade nemôže dôjsť k zosplatneniu spotrebiteľského úveru.

9. Z obsahu prvoinštančného rozhodnutia a zo spisového materiálu vyplýva, že prvoinštančný súd podrobne neskúmal, či veriteľ svoje povinnosti vyplývajúce z ust. § 53 ods. 9 OZ splnil a či upozornenie spotrebiteľom na využitie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľ doručil do dispozičnej sféry obidvoch dlžníkov. Pokiaľ neboli splnené uvedené podmienky, nebolo možné pristúpiť k platnému zosplatneniu dlhu. Pokiaľ tieto podmienky boli riadne splnené, v takom prípade je potrebné skúmať, či podľa § 565 Občianskeho zákonníka došlo k riadnemu zosplatneniu dlhu, pričom toto zosplatnenie dlhu jednak musí byť náležite koncipované, jednoznačne musia byť v ňom uvedené dôvody zosplatnenia dlhu a dátum splatnosti dlhu. Aj právny úkon zosplatnenia ako jednostranný adresovaný úkon veriteľa musí byť doručený do dispozičnej sféry každého dlžníka.

10. Zo spisového materiálu tieto okolnosti nevyplývajú a prvoinštančný súd sa týmito okolnosťami v rozhodnutí nezaoberal, nevšimol si ani, že v prejednávanej veci vystupujú dvaja dlžníci. Len ak budú všetky podmienky vyplývajúce z ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka riadne naplnené a dlh bude riadne zosplatnený, v takom prípade je možné uvažovať pri aplikácii ust. § 54a Občianskeho zákonníka z ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka a vyvodiť, či všeobecná premlčacia doba plynie pre celý dlh od zosplatnenia pohľadávky a od tohto momentu je potrebné počítať včasnosť uplatneného nároku, alebo len od zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu dlhu.

Prvoinštančný súd pri posudzovaní ust. § 54a Občianskeho zákonníka takto nepostupoval a náležitým spôsobom nevyhodnotil svoju úvahu o premlčaní uplatneného nároku žalobcom. Preto v dôsledku dôvodného odvolania žalobcu odvolaciu súdu neostávalo nič iné, než napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. d/ CSP zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Bude úlohou prvoinštančného súdu vo vzťahu k posudzovaniu, či uplatňovaný nárok žalobcu nie je premlčaný podľa § 54a Občianskeho zákonníka vyhodnotiť, či došlo k riadnemu zosplatneniu pohľadávky veriteľa. Pokiaľ k zosplatneniu pohľadávky nedošlo, premlčuje sa každá splátka samostatne a každú splátku samostatne je potrebné vo vzťahu k ust. § 54a Občianskeho zákonníka vyhodnotiť podľa § 103 veta prvá OZ. Pokiaľ došlo k riadnemu zosplatneniu dlhu, v takom prípade je potrebné jednoznačne zaujať stanovisko, či sa nárok premlčuje od omeškanej splátky alebo od zosplatneného dlhu. Až potom bude môcť prvoinštančný súd po náležitom vyhodnotení pristúpiť v prípade, pokiaľ nedôjde k premlčaniu uplatneného nároku k meritórnemu prejednaniu veci.

Podľa § 396 ods. 3 CSP prvoinštančný súd v konečnom rozhodnutí o veci rozhodne aj o trovách celého konania.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.